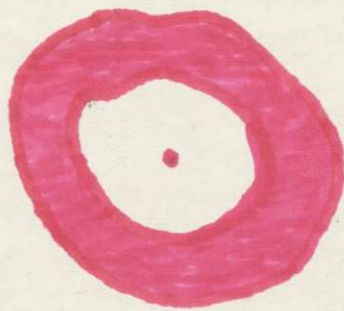

LYRA

MÉLYÉG MEGFIGYELÉSEK

3.

SZ.B., KAPOSVÁR, 1970. (KÉZIRAT.)

Andromeda:

- NGC.7662. 8T/37x: Fényes, ködgyanus csillag.
55x: Fényes, parányi, világoskék korong; részlet nem látszik.

Auriga:

- NGC.1664. 8T/20x: Közepes nagyságu, elég jól látható ködösség, néha halvány csillagok felvillannak, mellette egy fényes csillag látszik.
37x: U.a. látvány, jobb felbontással.
- NGC.1857. 5L/20x: Kis, jelentéktelen halmaz, néhány fényesebb csillaggal.
8T/20x: Kis halmaz, némi ködösséggel.
37x: Néhány csillaggal több.

Lacerta:

- NGC.7209. 5L/20x: Nagy, közepes fényességű ködösség, néhány halvány csillag néha felvillan.
8T/20x: Nagy, ködös halmaz, sok apró csillag látszik és egy-két fényesebb is.
37x: Jól felbontva sok halvány csillagra.
- NGC.7243. 5L/20x: Nagy halmaz, mintegy 10-15 fényesebb csillag látszik.
8T/20x: Nagy halmaz, elég sok fényesebb csillaggal, ködös háttér előtt.
37x: Ködösség eltűnt, halványabb csillagok is látszanak.

Orion:

- M.42/☉. 5L/20x: Igen fényes, szabálytalan alakú köd. Gyönyörűen látszik a sötét "öböl" és a köd Trapéz felőli részén igen fényes, K---NY irányú csik, mely felett halványan dereng a többi rész.
8T/13x: Kb. u.a. a látvány mint 5L/20x-al, csak fényesebb kiadásban.
20x: Talán ezzel a nagyítással jöttek ki a részletek legjobban. Nagyon jól látszik a sötét "öböl", mely a Trapéz felé benyulik, s a K---NY irányú igen fényes csik, mely felett félkörszerűen láthatók a halványabb részek. Az "öböltől" mintegy 120°-ra is van egy sötétebb benyulás, de ez kevésbé üt el a környezettől. A Trapéz csillagaiból 3 látszik.
37x: U.a., jobban széthuzva.
55x: Még most is igen fényes. A Trapézből mind a 4 csillag látszik.

Taurus:

- M. 1. 5L/20x: Kis halvány elliptikus folt.
8T/13x és 20x: Kis elliptikus folt, egész jól látszik.
37x: Nagy, de elhalványodott, épphogy látható.
- NGC.1647. 5L/20x: Néhány csillagból álló durva halmaz.
8T/20x: Durva halmaz, közepes fényességű csillagok.
A nagyítás tovább-fokozásának nincs értelme.
- NGC.1746. 5L/20x: Igen nagy halmaz, szétszórt fényesebb csillagokból.
8T/13x: U.a. mint 5L/20x-al, talán több csillag látszik, de felesleges tovább nagyítani.
- NGC.1807. és 1817. 5L/20x: Kis kettős-halmaz; szegényes látvány.
8T/20x: Kevés csillagból álló, jelentéktelen halmazok.

HUDI LÁSZLÓ //Kaposvár/:

=====

12,2 cm f/7,3 reflektor.

Auriga:

- M.36. 24x: Az M.35-nél ritkább és némileg fényesebb csillagok halmaza, középen kis ködösség.
45x: U.a., a kis ködösség csillagokra bomlik.
- M.37. 24x: Nagyon tömör, kicsiny halmaz, halvány ködösség a középpontnál.
45x: A ködösség alig bomlik fel.
- M.38. 24x: Aránylag fényes csillagok közepesen sűrű halmaza. Csillagai némi fantáziával keresztet alkotnak.
45x: A fényes csillagok mellett enyhe ködösség a kereszt fejénél.
110x: Teljesen felbomlik. A látómező 3/4-ét betölti.

Cassiopeia:

- NGC.7789. 24x: Nagyterjedésű nyílthalmaz. Teljesen csillagaira bomlik.
45x: U.a. a látvány; a Tejut csillagai nagyszerű háttérrel adnak.

Gemini:

- M.35. 24x: Szétszórtan elhelyezkedő laza halmaz. Néhány fényes és tucatnyi halványabb csillagból áll.
45x: Teljesen csillagaira bomlik; a közepében egy tátongó űr.

Orion:

- M.42/43. 24x: Egybefonódó ködösség, szabálytalan alakú. 4 fényes csillag van benne, az egyik sejtetően többes.
45x: A Trapezium teljesen felbomlik; a köd szinte betölti a látómezőt; együttesen gyönyörű látványt nyújt.

Taurus:

- M.45. 24x: Ragyogó fényes csillagok szétszórt halmaza. Nem fér a látómezőbe.
45x: Nem sokat mutat, bár néhány kis csillag szoros köztűségre bomlik.

7,5 cm f/4,7 refraktor.

Andromeda:

- M.31. 20x: Nagyon nagy és feltűnő, nagyon fényes köd, a fényes részben egy még fényesebb közép, s két irányban halvány részek hosszan kinyulva, kiérve a látómezőből is.
35x és 55x: Nem többet mutató s nem szebb látvány, sőt a halvány nyulványokból alig fér a látómezőbe.
- M.32. 20x: Mint ködös csillag látszik, elég fényesen.
35x és 55x: Ködszerűbb látvány; kicsiny kerek korong, nagyon hasonlít egy gömbhalmazhoz.
- M.110. 20x: Elég nagy, de elég gyenge fényű, kissé ovális folt; sötét égen könnyen észrevehető.
35x és 55x: Nehezebb érzékelni gyenge fényét, bár alakja jobban kivehető.
- NGC.752. 20x: Nagy kiterjedésű, szabálytalan alakú, jól felbontott halmaz; nagyon szép látvány, mintegy felhőjeként halvány csillagoknak, köztük itt-ott valamivel fényesebbek is.
35x és 55x: Nagyobb felbontás, de kevésbé látványos felbontás.
- NGC.7662. 20x és 35x: Csak csillagnak látszik.
55x: Inkább csillag mint korong.
- NGC.7686. 20x: Nem feltűnő, laza, ~~halvány~~ szétszórt halmaz, kb. 8---10 csillagból; alig halmazszerű.
35x és 55x: Még kevésbé halmazszerű.

Auriga:

- M.36. 20x: Kisebb és kevesebb csillagból álló halmaz mint az M.38.; feltűnő és jól felbontott, de zárt csoportosulás; alakja szabálytalan.
35x és 55x: Kedvezőbb felbontás, egyébként nem nyújt többet.
- M.37. 20x: Ködösség, melyben halvány csillagok is vannak; fényes és feltűnő; egyik oldalán hegyesedően kidudorodik.
35x: Jobb felbontás.
55x: Csaknem teljes felbontás, nagyon sok csillagra.
- NGC.1664. 20x: Elmosódott, kerek ködösségnek látszik, melyben néhány halvány csillag is van.
35x és 55x: Jól felbontva elégsok halvány csillagra; a ködös háttér megszűnt.
- NGC.1857. 20x: Nagyon gazdag mezőben nagyon parányi csillagcsoport ködösen.
35x és 55x: Csillagai közül alig 3-4 látszik, ezek is gyengén; nem látványos objektum!
- NGC.1893. 20x: Elég nagy, de laza halmaz, nem sok csillagból, melyek azonban jól látszanak; a 4 legfényesebb csillaga egyenlő szárakkal bíró Y-alakot képez, egyik szára Dél felé irányulva.
35x: Több halvány csillagot mutat, bár nem sokkal.
55x: Nem ad többet.
- NGC.1907. 20x: Inkább csak sejteni lehet.
35x: Bizonytalan, nagyon kicsi ködösség.
55x: Legjobban látszik, de csak mint felbontatlan ködösség.

- NGC.2281. 20x: Kicsi, de jól felismerhető halmaz, gazdag környezetben; alakja hosszasan elnyúlt; zárt, de kevés /8---10/ csillagból álló, egyik fele sűrűbb és fényesebb csillagokat tartalmaz mint a másik.
35x: U.a., kissé jobb felbontással.
55x: Egész halvány csillagok is látszanak közvetlen mellette.

Cetus :

- M.77. 20x: Kicsi, csaknem pontszerű ködösség, de jól látszik.
35x és 55x: Kedvezőbb látszó méret; kerek, fényes közepű kis köd, hasonló egy kicsiny gömbhalmazhoz.
- NGC.246. 20x: Kicsi, kerek, nagyon halvány, elmosódott folt, nehéz észrevenni.
35x: Korongszerűbb, de még halványabb és még nehezebb.
55x: Nem lehet észrevenni.

Pegasus:

- M.15. 20x: Nagyon fényes és feltűnő, de alig ködszerű; inkább mint egy ködbeágyazott csillag.
35x és 55x: Feltűnő, szabályos kerek fényfolt, nagyon fényes középső rész; a halvány rész elég keskeny, hirtelen eső fényességgel.
- NGC.7331. 20x: A láthatóság határán lévő, kicsiny fényfoltocska.
35x és 55x: Alaktalan kis ködösség, rendkívül halvány, elég bizonytalan, kissé elnyúlt; nehéz érzékelni.

Perseus:

- M.34. 20x: Jól felbontott, elég nagy halmaz, laza, szétszórt, szabálytalan, kb. 20 csillaggal; egy torz H-alak a fényes csillagokból felismerhető; a halvány csillagokból egy kisebb területű koncentráció.
35x: Szélesebb felbontás, de u.a. a látvány.
55x: Tulzott nagyítás; nincs értelme.
- M.76. 20x: Parányi kis kerek köd-korong, de jól meg lehet különböztetni a csillagoktól.
35x: Határozottabbnak látszik.
55x: Kivehető hosszukás alakja.
- NGC.744. 20x: Kicsiny, ködös csillagcsomó, kevés csillag.
35x: Jobb felbontás.
55x: Tulzott, már nem halmazszerű.
- NGC.869. és 884. 20x: Egy látómezőben; nagyon nagy, feltűnő, fényes, ragyogó csillag-halmazok, rengeteg csillagból, melyek sokféle fényességűek.
35x: A legszebb felbontás; még egy látómezőben.
55x: Már feleslegesen nagy felbontás.
- NGC.957. 20x és 35x: Nagyon halvány csillagok egy fényesebb mellett; nehezen felismerhető, nem látványos halmaz.
55x: Jobb felbontás.
- NGC.1023. 20x: Nem ismerhető fel.
35x: Elfordított látással gyanítani lehet, hogy nem egy nagyon halvány csillag.
55x: Felismerhető, hogy egy parányi kis ködfoltocska, közepe mintha fényesebb lenne; hosszukás alakja bizonytalan.
- NGC.1245. 20x és 35x: Gyenge fényű, nagy terjedelmű ködösségnek látszik.
55x: Nagy, szabálytalan ködfolt, elég elmosódottan, benne néhány halvány csillag felbontva.

- NGC.1342. 20x: Kb.egy tucat nem nagyon halvány csillag összetartozó,szép csoportja; szabálytalan körvonala halmaz.
35x és 55x: Jobb felbontások.
- NGC.1513. 20x: Ködösség,néhány viszonylag halvány csillaggal társulva.
35x: A köd kevészámu nagyon halvány csillagra felbontva.
55x: Nem látható.
- NGC.1528. 20x: Szép,elég nagy,jól felbontott halmaz; kb.egyforma halvány csillagok zárt csoportja;a halmaz körvonala szabálytalan.
35x és 55x: Nagyobb felbontás,de nem több a látvány.
- NGC.1545. 20x: 3 fényesebb és néhány halvány csillag nem feltűnő és nem látványos csoportja.
35x és 55x: Nem érdemes!

Pisces:

- M.74. 20x: Gyenge,halvány,elmosódott,mégis észrevehető,kerek folt.
35x: Elég jól látható,bár nehezebb már.
55x: Tulságosan elhalványul,alig lehet érzékelni.

Sculptors:

- NGC.253. 20x és 35x: Nagy,hosszan elnyult ködfolt; nagyon halvány,alakzatnélküli; bizonytalan körvonallal.
55x: Tul halvány,nem lehet észrevenni.

Taurus:

- M. 1. 20x: Sötét égen könnyen észrevehető,kis homályos folt,nagyjából kerek.
35x: Kis ovális korong,bizonytalan határvonallal,egész felületén tompa fényel.
55x: Nagyobb látszó méret,de kissé elhalványodott.
- M.45. 20x: Ragyogó csillagcsoport;a fényes csillagok közt rengeteg halvány is; éppenhogy belefér a látómezőbe.
- NGC.1647. 20x: Kerek csillagfelhő,elég sok halvány csillagból,nagyjából egyenletes sűrűségű.
35x: Lazább felbontás,de nem több látvány.
55x: Tulzott nagyítás!
- NGC.1746. 20x: Szép nagy halmaz, kb.15-20 elég fényes csillag látszik jól; laza.
35x: Betölti az egész látómezőt.
55x: Tulzott nagyítás!
- NGC.1807. 20x: Mini-kettőshalmaz az 1817-el; nagyon kicsiny s kevés csillagból áll: kb.10-12 látható; valamivel nagyobbnek tűnik mint az 1817.
35x: Kedvezőbb ~~látvány~~ felbontású látvány.
55x: Nem ad többet.
- NGC.1817. 20x: Mini-kettőshalmaz az 1807-el; nagyon kicsiny és nagyon kevés csillagból áll: kb.5-6 látható.
35x: Kedvezőbb felbontású látvány.
55x: Nem ad többet.

Triangulum:

- M.33. 20x;és 35x: Feltűnő és nagy,jól észlelhető fényfolt,közepén jó nagy terület fényesebb az elmosódott széleknél.
55x: Nagymértékben elhalványul; már nem szép látvány.